

Št. OP-35-2013/1
Ljubljana, 31.01.2013

ZADEVA: Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona o spremembah ustave Republike Slovenije

Spoštovani,

Stališča k osnutku ustavnega zakona, ki predvideva določene omejitve pri pravici do referendumu je namreč besedilo sprememb 90. člena Ustave RS, ki naj bi prineslo tri pomembne spremembe in sicer:

1. Omejitev predlagateljev zakonodajnega referendumu

Po predlogu sprememb naj bi bila zahteva za razpis referendumu možna le, na predlog 40.000 volivcev, ne pa tudi tretjine poslancev Državnega zbora in Državnega sveta.

2. Določitev referendumskega kvoruma

Referendum naj bi bil veljaven, če se ga udeleži najmanj 35 % državljanov, ki imajo volilno pravico.

Zakon bi bil zavrnjen v primeru, če bi proti njemu glasovala večina volivcev, ki bi se udeležili referendumu, a pod pogojem, da bi bila proti zakonu najmanj četrtina vseh volilnih upravičencev

3. Vsebinske omejitve zakonodajnega referendumu

Referendumu ne bi bilo dopustno razpisati:

- če bi bile lahko prizadete človekove pravice in temeljne svoboščine ali bi lahko nastale druge protiustavne posledice
- o zakonih o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti in odprave posledic naravnih nesreč
- o zakonih o davkih, carinah in drugih obveznih dajatvah, zakonih od katerih je neposredno odvisno izvrševanje proračuna ter zakoni, ki imajo vpliv na druge javnofinančne odhodke ali poročila.

Mnenje ZDUS-a

S prvo predlagano spremembo 90. člena Ustave RS, ki se nanaša na omejitev predlagateljev zakonodajnega referendumu, po kateri bi zakonodajni referendum predlagalo le 40.000 volivcev soglašamo v celoti.

Glede določitve referendumskega kvoruma menimo, da je udeležba 35 % volilnih upravičencev prenizka, saj je udeležba volivcev za odločanje o posamezni referendumski pobudi bistvena, saj smo pri zadnjih referendumih bili priča, da so se le-teh udeleževala le

tista manjšina volivcev, ki je bila nasprotnica zakonov, o katerih se je odločalo na referendumu. Zato predlagamo, da se referendumski kvorum zviša in sicer na najmanj 45 % volivcev. Le tako bi referendum odrazil voljo večine volivcev, saj pri tako nizkem predlaganem kvorumu udeležbe, izid referenduma odraža le manjšinsko voljo državljanov.

Glede vsebinskih omejitev zakonodajnega referenduma soglašamo, da referenduma ne bi bilo dopustno razpisati v primerih, če bi bile lahko prizadete človekove pravice in temeljne svoboščine ali bi lahko nastale druge protiustavne posledice in o zakonih o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti in odprave posledic naravnih nesreč. Nikakor se pa ne strinjamo, da referenduma ne bi bilo dopustno razpisati o zakonih o davkih, carinah in drugih obveznih dajatvah, zakonih od katerih je neposredno odvisno izvrševanje proračuna ter zakoni, ki imajo vpliv na druge javnofinančne odhodke ali poročila. Menimo, da je slednja usmeritev odraz aktualnega družbeno političnega položaja, ko hoče aktualna vlada preprečiti referendumsko odločanje o bistvenih vprašanjih državljanov, ki se nanašajo na njihov socialni status, ne glede na potrebe zmanjševanja javno finančnih izdatkov oz. polnjenja državnega proračuna. Glede na predlagano določbo, ne bi bil možen referendum o vsakem zakonu, ki se nanaša na javne finance. V širšem pomenu bi bili prepovedani referendumi o vseh zakonih, ki posegajo v javne finance.

S spoštovanjem,

Dr. Mateja Kožuh Novak, l.r.
Predsednica ZDUS

